

ти. Обговорюється діагноз, тактика обстеження хворого. Наприкінці заняття викладач підводить підсумки самостійної роботи. За заняття студент отримує 1 оцінку. Оцінюванню підлягає основний етап заняття (самостійна робота). Потім підводяться підсумки роботи і дається завдання на наступне заняття.

© О.А.Білинська, М.О.Дашко, І.Д.Бабак, І.Я.Возняк, Г.Є.Асцатуров
УДК 378.147:616.5

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ» НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

О.А.Білинська, М.О.Дашко, І.Д.Бабак, І.Я.Возняк, Г.Є.Асцатуров

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Мета. Вивчити проблему освітнього процесу в підготовці студентів, майбутніх лікарів з дисципліни «Дерматовенерологія», особливо щодо ранньої діагностики та профілактики злоякісного та швидко прогресуючого захворювання - меланоми.

Матеріали та методи. Проведено кількісний та якісний аналіз навчального процесу на етапі отримання додипломної освіти, враховуючи робочі навчальні програми з дисципліни «Дерматовенерологія» та елективного курсу «Косметологія», а також звітів за останні шість років по результатах проведення ранньої діагностики меланоми.

Результати та обговорення. Враховуючи значний ріст та «омолодження» захворюваності на меланому треба доцільно акцентувати увагу студентам-медикам 6-го курсу, які вже пройшли курс «Дерматовенерології» та «Онкології» на цю проблему з метою збільшення шансів перемогти хворобу, що вказує на необхідність запровадження елективного курсу «Дерматоонкологія» в навчальний процес. При викладанні необхідно акцентувати увагу студентів на тому, що причиною виникнення меланоми вважається спадковий чинник, наявність множинних пігментованих невусів та надмірна засмага. Результати лікування безпосередньо залежать від вчасного її виявлення.

Актуальність

Одним із основних завдань сучасної медичної освіти – підвищити її якість, що є сукупністю різних аспектів навчального процесу і його властивостей, які визначають можливість забезпечення потреби особистості відповідно до призначення освіти. Велике значення для забезпечення якості освіти мають: наявність навчально-методичних розробок, використання нових освітніх технологій, відповідність програм дисциплін, що викладаються згідно сучасних вимог [5, 7].

Згідно вимог Національної доктрини розвитку освіти України викладач вищої школи повинен забезпечити результативність і якість своєї роботи, вміти організувати навчально-виховний процес, впроваджуючи нові інформаційні технології та ефективно застосовувати їх в реальній освітній практиці [4, 7]. Сьогодні актуальним залишається питання оптимізації надання первинної медичної допомоги пацієнтам. Так, як система підготовки лікарів постійно змінюється, тому процес реформування системи охорони здоров'я потребує відповідного вдосконалення ще й

науково-методичного та педагогічного забезпечення [4].

Слід зазначити, що вивчення дерматовенерології з елементами косметології відіграє вагомий роль у формуванні навичок лікаря будь-якого фаху, враховуючи міждисциплінарний характер компетентності дисциплін [6]. Враховуючи подвоєння захворюваності на меланому шкіри за останні десятиліття та щорічне виявлення в Україні понад 3250 випадків, з яких у Львівській області понад 150 випадків, вважаємо доцільним акцентувати увагу студентам 6-го курсу, які вже пройшли курс «Дерматовенерології» та курс «Онкології» на дану проблему [1, 2, 3].

Мета

Визначення та шляхи вирішення проблем освітнього процесу в підготовці студентів, майбутніх лікарів з дисципліни «Дерматовенерологія», особливо щодо ранньої діагностики та профілактики злоякісного та швидко прогресуючого захворювання – меланоми.

Матеріали та методи

Нами проведено кількісний та якісний аналіз навчального процесу на етапі отримання додипломної освіти, враховуючи робочі навчальні програми з дисципліни «Дерматовенерологія» та елективного курсу «Косметологія», а також звітів за останні шість років по результатах проведення ранньої діагностики меланоми.

Результати та обговорення

На кафедрі дерматології, венерології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького велика увага приділяється сучасним тенденціям розвитку освіти, а саме: інтенсивній взаємодії у сфері додипломної освіти, яка є, фактично, безперервною, що забезпечується завдяки реалізації високого потенціалу комп'ютерних інформаційних технологій. При цьому викладач виступає як організатор самостійної активної пізнавальної роботи, є основним та найбільш компетентним консультантом і дає змогу розвитку особистості студента, який повинен самостійно оволодіти великою кількістю наукової інформації та адаптуватися до постійно зростаючих вимог. При вивченні

основ дерматології (40 годин – 8 практичних занять) студенти медичного факультету повинні оволодіти великим об'ємом знань та умінь. Тому, із всього обсягу навчального матеріалу фахівцями вибираються найбільш актуальні теми, а інші вимушені переносити на самостійне опрацювання. На нашу думку, важливим моментом є стимулювання самостійної роботи студентами, яка включає різні види індивідуальної та колективної навчальної діяльності, і здійснюється особисто майбутніми медиками на аудиторних та позааудиторних заняттях з врахуванням особливостей і пізнавальних можливостей кожного зокрема. Така робота поєднує діяльність викладача та студента, що суттєво покращує якість вищої медичної освіти. У цьому аспекті на кафедрі дерматології, венерології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького започатковано опрацювання самостійних робіт студентами у вигляді презентаційного матеріалу, що дозволяє удосконалити його засвоєння та скоротити час подачі основного плану заняття. Оскільки, на сучасному етапі відмічається зростання рівня захворюваності та збільшення кількості атипових форм перебігу хронічних дерматозів (псоріазу, atopічного дерматиту, генодерматозів, акне та інших), що призводить до зниження індексу якості життя пацієнтів, тому для ефективного засвоєння учбового матеріалу слід збільшити тривалість навчання дисципліни «Дерматовенерології», тобто вивчення її не в одному, а протягом двох навчальних семестрів. При цьому, засвоєння основних клінічних проявів аутоімунних захворювань, зокрема: червоного вовчаку, дерматомиозиту, склеродермії, які розглядаються на терапевтичних дисциплінах – може носити ознайомчий характер. Своєю чергою, вивчення згідно плану робочої програми з дисципліни практичних навичок на останньому занятті сприяє формуванню професійного та правового аспекту (в чому стало помічним створення кафедри медичного права), що є важливим для нашого фаху. Окрім цього, для закріплення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Дерматовенерологія» та якіс-

ної підготовки на кожному практичному занятті студенти вирішують блоки тестових завдань I-II рівнів відповідно до теми із включенням питань з «КРОКу-2». Враховуючи, що дерматологічні захворювання – це відображення патології внутрішніх органів, які візуалізуються різного роду стигмами на шкірі (в тому числі травми, отримані особливо в умовах бойових дій), котрі призводять до значних косметичних дефектів шкіри, тому нами започатковано елективний курс «Косметологія» для студентів так, як освіта має поєднувати не лише теоретичне обґрунтування, але й практичну направленість знань, навичок.

Слід зауважити, що у Львові та Львівській області у квітні-травні впродовж останніх 6 років проводилася низка заходів щодо первинної та вторинної профілактики раку шкіри з нагоди Всеукраїнського Дня меланому, в якому постійно беруть участь викладачі кафедри дерматології, венерології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. За вказаний період у Львівській області обстежено 79249 осіб із наявністю новоутворів на шкірі, серед яких виявлено 77 меланом, 393 раки шкіри. При огляді 362 студентів вищих навчальних закладів у минулому році було виявлено 1 базаліому, 1 меланому і 38 диспластичних синдромів. Важливо відмітити, що у мешканців Львівської області зріс показник виявленості диспластичних синдромів у підлітків, відсутня культура використання соляріїв. Враховуючи значний ріст та «омолодження» захворюваності на мела-

ному, щорічне виявлення в Україні понад 3250 випадків цієї недуги, вважаємо доцільним акцентувати увагу студентам-медикам 6-го курсу, які вже пройшли курс «Дерматовенерології» та «Онкології» на цю проблему з метою збільшення шансів перемогти хворобу, що вказує на необхідність запровадження елективного курсу «Дерматоонкологія» в навчальний процес. Крім того, працівниками кафедри у 2010 році вперше в Україні було розроблено програму тематичного удосконалення «Дерматоонкологія, дерматоскопія», яка успішно викладається лікарям-слухачам різних областей. При викладанні необхідно акцентувати увагу студентів на тому, що причиною виникнення меланоми вважається спадковий чинник, наявність множинних пігментованих невусів та надмірна засмага. Найчастіше уражаються відкриті ділянки шкіри. Небезпечна меланома й раннім гематогенним метастазуванням з ураженням печінки, легень, кісток. Результати лікування безпосередньо залежать від вчасного її виявлення.

Висновки

Якісна підготовка студентів з дисципліни «Дерматовенерологія» має базуватися на знаннях, отриманих на етапі додипломної освіти, з метою подальшого якісного продовження післядипломного навчання. Вносимо на обговорення питання подовження терміну вивчення дерматовенерології для студентів, що в майбутньому стане базою якісного засвоєння дисциплін лікарям різного фаху, особливо сімейних.

Список літератури

1. Галайчук І.Й. Клінічна онкологія. Тернопіль: Укрмедкнига – 2003. – 275 с.
2. Гаральд Киттлер. Дерматоскопія. Алгоритмический метод, основанный на анализе узора. /Viamedica – 2014. – 322 с.
3. Джонатан Боулинг. Диагностическая дерматоскопия. Иллюстрированное руководство /пер.з англ.яз. под. ред.. А.А.Кубановой. Издательство Панфиловой. – 2015. – 160 с.
4. Різничок С.В. Інформаційні технології в освіті студентів-медиків у Львівському

національному медичному університеті імені Данила Галицького / С.В. Різничок // Мед освіта – 2015. – №1. – С.90-95.

5. Старча Т.М. Сучасні завдання вищої медичної освіти та кадрового забезпечення реформування / Т.М. Старча, Волосовець О.П., Клоченко І.В. [та ін.] // Мед.освіта – 2015. – №2. – С.9-13

6. Шухтін В.В. Викладання курсу дерматології та венерології в ОН медуниверситеті на сучасному етапі розвитку вищої медичної освіти / В.В. Шухтін, О.О. Шандра, А.І.

Гоженко // Мед.освіта – 2015. – №1 – С.148-149.

7. Шухтін В.В. Інновації у методології викладання дерматовенерології студентам

вищих медичних університетів/ В.В. Шухтін // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2015. – №3. – С.16-18.

РЕЗЮМЕ

ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА ПО ДИСЦИПЛИНЕ «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЯ» НА ДОДИПЛОМНОМ ЭТАПЕ

О.А.Билинская, М.О.Дашко, И.Д.Бабак, И.Я.Возняк, Г.Е.Асцатуров

Цель. Изучить проблему образовательного процесса в подготовке студентов, будущих врачей по клинической дисциплине «Дерматовенерология», особенно важной в отношении ранней диагностики и профилактики злокачественного и быстро прогрессирующего заболевания - меланомы.

Материалы и методы. Проведен количественный и качественный анализ учебного процесса на этапе получения додипломного образования, принимая во внимание рабочие учебные программы по клинической дисциплине «Дерматовенерология» и элективного курса «Косметология», а также данные отчетов за последние шесть лет по результатам проведения ранней диагностики меланомы.

Результаты и обсуждение. Учитывая рост и «омоложение» заболеваемости меланомой необходимо целесообразно акцентировать внимание студентов-медиков 6-го курса, которые уже прошли курс «Дерматовенерологии» и «Онкологии» на эту проблему с целью увеличения шансов победить болезнь, что указывает на необходимость введения элективного курса «Дерматоонкология» в учебный процесс.

SUMMARY

ON APPROACHES TO IMPROVING EFFICIENCY OF THE COURSE «DERMATOLOGY AND VENEAROLOGY» AT PREDIPLOMA STAGE

O.A.Bilynska, M.O.Dashko, I.D.Babak, I.Y.Vozniak, H.Y.Astsaturov

Objective. To study the problem of educational process in the preparation of students, future doctors in the discipline "Dermatology", especially in relation to the early diagnosis and prevention of malignant and rapidly progressive disease - melanoma.

Materials and methods. Conducted quantitative and qualitative analysis of the educational process at the stage of obtaining discipline education, given the working curriculum on discipline "Dermatovenerology" and elective course "Cosmetology" and reports over the last six years as a result of the early diagnosis of melanoma.

Results and discussion. Given the significant growth and rejuvenation in the incidence of melanoma should be appropriate to aksentiroval the attention of medical students of the 6th course, which already passed the course of "Dermatology" and "Oncology" on the issue to increase chances to overcome the disease, indicating the need for the introduction of elective third course "Dermatooncology" in the learning process.